

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne – gen. Stanisław Maczek	5
Słowo wstępne – gen. Klemens Rudnicki	7
Od komitetu redakcyjnego	9

WSTĘP

Start 1939 – płk dypl. Franciszek Skibiński	11
Formowanie się 1. Dywizji Pancерnej – ppłk dypl. Ludwik Stankiewicz	19
Materiałowa mobilizacja dywizji – mjr dypl. Jan Marowski	25
Stosunki polsko-szkockie – ppor. Stanisław Krasicki	29
Ostatnie przygotowania – mjr dypl. Jan Marowski	34
Wyjeżdżamy – por. Michał Waszut	39
Dojazd – por. Jacek Stwora	41
Dywizja wchodzi w bój – ppłk dypl. Ludwik Stankiewicz	52
Rozkaz dzienny nr 14	55
Rozkaz dzienny nr 33	55

NORMANDIA

Operacja Falaise – Chambois – ppłk dypl. Ludwik Stankiewicz	57
Kalendarz działań dywizji	72
Artyleryjskie rozpoznanie – 2. Pułk Artylerii Motorowej	79
Szarża na wzgórze 111 – por. Adam Ostromecki	83
O tym jak Podhalanie St. Sylvain zdobywali – kpt. Jerzy Zagórski	90
Natarcie na las Quesnay – st. strz. Stanisław Walendzik	92
Pierwsze zwycięstwo – por. Jan Natanek	95

Bitwa o przeprawę pod Jort – por. Antoni Połczyński	96
Kryptonim „Ignacy” – st. strz. Wacław Borkowski	100
Patrol na Vicquette – X.Y.	102
W kotle pod Champeaux – ppłk dypl. Stanisław Koszutski	104
Sztab walczy – kpt. Janusz Popiel	110
Nieudane <i>rendez-vous</i> z Amerykanami – rtm. Józef Orpiszewski	113
„Przewieźć piechotę na stanowiska” – por. Marian Wolański ...	116
Bitwa o Chambois – por. Adam Jędrzejowicz	117
Pole Chwały – rtm. Jan Rozwadowski	120
Karlikowy cud – por. Michał Waszut	123
Trzydniowa bitwa o „Maczugę” – A.S.	125
Wzgórze 262 – ppor. Bogdan Jabłoński	135
Ojciec Wiktor Hupa – o. Bronisław Chrostowski	136
Fraszki normandzkie – Or-Si	138
Moja przygoda na punkcie opatrunkowym – st. strz. Teofil Bi- kowski	139
Mokra noc – ppor. Tadeusz Krzyżaniak	141
Krzyże przydrożne – pchor. Wacław Liszkowski	143
Gorące dni sierpnia – mjr dypl. Jan Marowski	144
Żołnierze 1. Dywizji Pancernej	148
Telegram dowódcy 1. Armii Kanadyjskiej do dowódcy 1. Dywizji Pancernej	149
Wspaniała walka Polaków	150

POŚCIG

Wstęp	153
Kalendarz działań dywizji	157
Od Normandii do Skaldy – ppor. J.J.	162
Abbeville – kpt. Jerzy Zagórski	166
Bitwa o St. Omer – ppor. Alexander Rożeczki	167
Pościg – rtm. Zygmunt Kłodziński	170
Wspomnienia z Ypres – kpt. Stefan Drożak	172
W pościgu – kpt. Wacław Dudek	174
Fragment z wysuniętego punktu amunicyjno-benzynowego – por. Stanisław Bryczek	177

Ruyssselede – „Małe Chambois” – ppor. Stanisław Trembacz ...	179
„...Odwodowy włazi w sytuację ... jasną” – rtm. Zygmunt Kłodziński	181
Z walk o Roulers – st. strz. Paweł Kościuszko	188
Bitwa o miasto Thielt – por. Adam Dzierżek	189
Thielt zdobyte – por. Stanisław Dulski	202
Starszy strzelec Boryna – ppor. Ryszard Linke	204
Fraszki – Or-Si	207
Na szlaku 1. Dywizji Pancерnej: Gandawa – Żołnierz z 1-szej Pancерnej	208
Kanał Axel-Hülst – por. Adam Jędrzejowicz	212
Przez drogi usłane kwiatami i niemieckim trupem – Z kroniki 1. P.Art.Mot.	214
Bój o Axel – płk Zdzisław Szydlowski	216
U ujścia Skaldy – rtm. Zygmunt Kłodziński	239
Rozkaz dzienny nr 53	244
Ulotka	245

OD SKALDY DO MOZY

Wstęp	247
Kalendarz działań dywizji	250
Moje boje o Baarle-Nassau – por. Marian Ojrznowski	255
Wypad pod Alphen – plut. pchor. Stanisław Ostroga	262
Ze wspomnień oficera opieki 9. Baonu Strzelców Flandryjskich	265
Braterstwo krwi – ppor. Tadeusz Krzyżaniak	269
Z walk o Brede – ppor. Tadeusz Krzyżaniak	270
Ósmy nad kanałem Mark – por. Czesław Trojanowski	272
Forsowanie kanału Mark – kpt. B.S.	278
Przyczółek – por. Tadeusz Wiatrowski	284
* * * Z kroniki 2. Pułku Artylerii Motorowej	299
Poprzez zalewy nad Mozą – por. Zbigniew Smalec	300
Moerdijk – rtm. Zygmunt Kłodziński	301
Bitwa pod Moerdijk – rtm. Jan Przanowski	305
Walka o Moerdijk – ppor. Bogdan Jabłoński	311

Ballady wojenne – Jan Winczakiewicz	312
List dowódcy I Korpusu do gen. Maczka	313
Uznanie Szkotów dla czynów bojowych dywizji	314
Gen. Harry Crerar o 1. Dywizji Pancерnej	314
Regent Belgii dziękuje 1. Dywizji Pancерnej	315
Fraszki nie-polityczne – Or-Si	315

NAD MOZĄ

Wstęp	317
Kalendarz działań dywizji	321
„Niewojujące wojowanie” – ppor. Waclaw Iwaniuk	327
Fraszki – Or-Si	331
Wigilia – ppor. B.T.	331
Stary telefonista – ppor. Leszek Talko	334
Nad Mozą – plut. Jan Matraj	338
Kulą w płot	341
Po kładce kapokowej na Kapelsche Veer – ppor. Józef Jarosz	342
Franek – Ryszard Kiersnowski	344
Patrol za Mozą – st. strz. Łu	345
Jednak prawdziwe	350
Szyderstwo Karasia – kpr. pchor. Wojciech Drygas	351
Fraszki krymskie – Or-Si	358
„Antwerp X” – por. Bolesław S. Lewicki	359
Na półwyspie – por. Adam Ostromęcki	364
Testament żywych – Ryszard Kiersnowski	368
List szkocki do 1. Dywizji Pancерnej	369
Marszałek Montgomery dekoruje żołnierzy dywizji	370

OD BREDY DO WILHELMSHAVEN

Wstęp	373
Kalendarz działań Dywizji	376
Ostatni etap – mjr dypl. Jan Marowski	384
Uwolnienie (końcowy fragment powieści <i>Rdza</i>) – Mieczysława .	394
„Straszny” Franio – por. Jarosław Jaźwiński	397
Akcja na Küsten-Kanal – por. Adolf Żukowski	402

Przeprawa przez Küsten-Kanal – strz. Ryszard Kępny	404
Opowiadanie rear-linka – Rear-link	406
Rozpoznanie pod Papenburgiem – ppor. Stefan Rożnowski	411
Litania dział – ppor. Wacław Iwaniuk	415
2 maja, dziś na niego kolej – rtm. Zygmunt Kłodziński	416
Hallo Zygmunt – osiągnąłem morze! – Henryk Tyszyński	422
<i>Sniper bridge</i> – ppor. Józef Jarosz	426
Noc – por. Jacek Stwora	428
List gen. Władysława Andersa do gen. Stanisława Maczka	433
Dwie możliwości... (ulotka)	434

* * *

Epitafium – por. Jacek Stwora	437
Pluton opieki – Ksawery Pruszyński	438
Prasa dywizyjna – redakcja „Dziennika Żołnierza”	442
Defilada	445
Dziennikarskie magnesy – Maciej Feldhuzen	446
Pancerz i płomień – Aleksander Janta	448
Oddziały warsztatowe	450
Kompania warsztatowa 3. Brygady Strzelców	452
1. Samodzielny Szwadron CKM – mjr Marian Kochanowski ...	454
Obóz Uzupełnień 1. Dywizji Pancernej	455
Humor pancerny – Z.K.	459
Rozkaz dzienny nr 31	461
List gen. Kukiela do gen. Maczka	462
Polsko-kanadyjskie braterstwo broni	462
Związek, którego nigdy nie zapomnimy	463
„Droga Polaków” w Abbeville	463
Breda – miasto zawsze wierne przyjaźni	464
Marszałek Montgomery wśród żołnierzy dywizji	465
Gen. Horrocks żegna 1. Dywizję Pancerną	466
Tablice oddziałów 1. Dywizji Pancernej	467
Objaśnienie wyrazów obcego pochodzenia	505
Objaśnienie skrótów	508
Mapy	509